

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jan Górowski

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie z powództwa A. D.

przeciwko Miastu i Gminie S. oraz (...) Towarzystwu Ubezpieczeń Spółce Akcyjnej
z siedzibą w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 7 grudnia 2017 r.,

zażalenia strony pozwanej Miasta i Gminy S.

na wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 18 sierpnia 2017 r., sygn. akt XV Ca (...),

**uchyla zaskarżony wyrok pozostawiając rozstrzygnięcie o
kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Powódka A. D. domagała się zasądzenia *in solidum* od pozwanej Gminy S. i pozwanego (...) Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. w W. kwoty 1094 zł w związku z wypadkiem, jakiemu w dniu 11 stycznia 2013 r. uległa na przystanku autobusowym znajdującym się przy ul. P. w S. Do wypadku doszło na skutek potknięcia się powódki o dolną listwę przeznaczoną do osadzenia bocznej szyby wiaty przystankowej. W chwili wypadku szyby nie było, gdyż kilka dni wcześniej została stłuczona, wobec czego pracownicy pozwanej Gminy usunęli odłamki i oczekiwali

na dostarczenie nowej szyby, którą zamówili. Listwa podtrzymująca szybę nie została oznaczona w sposób zwracający na nią uwagę.

Wyrokiem z dnia 6 września 2016 r. Sąd Rejonowy w P. oddalił powództwo, nie stwierdzając podstaw odpowiedzialności cywilnej pozwanych i uznał, że powódka stała się ofiarą nieszczęśliwego wypadku. Niezwłoczne uprzątnięcie stłuczonego szkła i podjęcie czynności zmierzających do wstawienia nowej szyby uznał za zachowanie należytej staranności przez pozwaną Gminę. Zdaniem Sądu Rejonowego nieoznaczenie uszkodzonej części wiaty nie stanowiło niestaranego działania, ponieważ przystanek był dobrze oświetlony latarniami ulicznymi.

Na skutek apelacji powódki, wyrokiem z dnia 18 sierpnia 2017 r. Sąd Okręgowy w P. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania, wskazując jako podstawę prawną rozstrzygnięcia art. 386 § 4 k.p.c. Sąd Okręgowy uznał, że pozwana Gmina dopuściła się niedbalstwa w zakresie zabezpieczenia wiaty. W jego ocenie zasady należytej staranności wymagały umieszczenia taśm uniemożliwiających przejście i sygnalizujących uszkodzenie wiaty. W konsekwencji Sąd odwoławczy uznał, że pozwana ponosi winę za szkody wynikłe ze stwierdzonego zaniedbania i wskazał, że ocena zasadności roszczenia powódki wymaga przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, ustalenia rozmiaru szkody powódki, jej ewentualnego przyczynienia się do powstania tej szkody i rozważenia adekwatności związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem a wyrządzoną szkodą. W ocenie Sądu Okręgowego taki zakres badania sprawy wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Zażalenie na uchylenie wyroku wniosła pozwana Gmina S., która zarzuciła naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. i domagała się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi powódka wносиła o oddalenie zażalenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 394¹ § 1¹ k.p.c. przewiduje możliwość poddania kontroli instancyjnej Sądu Najwyższego prawidłowości uchylenia przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej instancji i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Zadaniem Sądu Najwyższego w postępowaniu zażaleniowym jest zbadanie, czy sąd drugiej instancji prawidłowo pojmował przyczynę uzasadniającą wydanie

orzeczenia kasatoryjnego i czy jego merytoryczne stanowisko uprawniało do podjęcia takiej decyzji procesowej. Przedmiot badania dokonywanego na skutek zażalenia ogranicza zakres dopuszczalnych zarzutów i powoduje, że zażalenie powinno skupiać się na kwestionowaniu stanowiska, że wystąpiły przesłanki stosowania art. 386 § 2 lub 4 k.p.c. Prawdliwość merytorycznego poglądu prawnego sądu drugiej instancji, odnoszącego się do materii będącej przedmiotem sporu w rozpoznawanej sprawie pozostaje zasadniczo poza zakresem kontroli zażaleniowej, z wyjątkiem oceny, czy miała miejsce nieważność postępowania. Poza tym wypadkiem ocena dokonywana przez Sąd Najwyższy przy rozpatrywaniu zażalenia przewidzianego w art. 394¹ § 1¹ k.p.c. powinna mieć charakter formalny, skupiający się na ustanowionych w art. 386 § 2 i 4 k.p.c. przesłankach uchylenia orzeczenia sądu pierwszej instancji, bez wkraczania w merytoryczne kompetencje sądu, który wydał orzeczenie kasatoryjne w postępowaniu apelacyjnym. Oznacza to, że Sąd Najwyższy sprawdza jedynie, czy - w świetle zapatrywań prawnych przytoczonych jako podstawa rozstrzygnięcia - uzasadnione jest stanowisko o wystąpieniu przesłanek do wydania przez sąd odwoławczy orzeczenia uchylającego wyrok i nakazującego ponowne rozpoznanie sprawy (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2012 r., IV CZ 147/12, OSNC 2013/3/41, z dnia 15 lutego 2013 r., I CZ 5/13, OSNC-ZD 2014/A/4, z dnia 22 listopada 2013 r., II CZ 79/13, nie publ., z dnia 19 grudnia 2013 r., II CZ 86/13, nie publ., z dnia 9 stycznia 2014 r., V CZ 77/13, nie publ., z dnia 30 stycznia 2014 r., IV CZ 118/13, nie publ.).

Sąd Okręgowy, uchylając zaskarżony wyrok, powołał się na konieczność przeprowadzenia przez Sąd pierwszej instancji postępowania dowodowego w całości (art. 386 § 4 k.p.c.).

Potrzeba przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości występuje wtedy, gdy sąd pierwszej instancji w ogóle nie przeprowadził tego postępowania albo przeprowadził dowody wyłącznie na okoliczności nieistotne do rozstrzygnięcia sprawy. Konieczność uzupełnienia postępowania dowodowego w przeważającym zakresie lub w znacznej części nie stanowi zatem podstawy do wydania wyroku kasatoryjnego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CZ 44/17, nie publ.). W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy przeprowadził

stosunkowo obszerne postępowanie dowodowe obejmujące między innymi dowody ze zdjęć, planu sytuacyjnego okolicy, dokumentacji medycznej, zeznań świadków i przesłuchania powódki. Okoliczności te uniemożliwiają przyjęcie, że w sprawie zachodziła podstawa do uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji. Wprawdzie w sprawie nie zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności faktyczne, niemniej już przeprowadzone postępowanie dowodowe dotyczyło ich znacznej części, wobec czego niezbędne jest tylko jego uzupełnienie, nie zaś przeprowadzenie go w całości, co - zgodnie z art. 386 § 4 *in fine* k.p.c. - jest konieczną przesłanką uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji z powodu niedostatków postępowania dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1999 r., II UKN 589/98, OSNP 2000/12/483 i postanowienia tego Sądu z dnia 15 lutego 2017 r., II CZ 148/16, nie publ. oraz z dnia 30 czerwca 2017 r., I CZ 69/17, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 394¹ § 3, art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.

jw

r.g.